
VERSLAG : Marktconsultatie Verblijf (Segment V)
d.d. 4 juli 2025, 10:30 – 12:30 uur, Stadhuis Zaanstad, Zaal 6

Aanwezig	: <i>Namens Zaanstad-Waterland:</i> Eric Leupe, Olga Dijkstra, Martijn van den Ende, Danny van Dam, Catalijne Kraijo en Bibi Zwaneveld <i>Namens de zorgaanbieders:</i> Stichting Odion -, , Bianca van Antwerpen en Elles Smit Parnassia Groep B.V.- Monique Broekhuisen en Matthew Suijker 's Heeren Loo - Gineke Paulissen en Marjolein den Ouden Yes We Can Clinics B.V. - Linda Loffeld en Remco Peeters Stichting BronxBegeleid Wonen - Zaineb Mojahid en Chehanaz Jahangier Prinsenstichting - Anneke Keijzer en Josee van Klaveren GGZ NHN - Eline Zwart en Martijn Logchies Stichting Combikracht Zaanstreek – Waterland - Esme van der Ley en Izeegjaas Martis BGwonen-zorg - Youssef el Mourabet en Jamil Madidi Bij Elkaar - Inge Engelaar Viittaa - F. Bounnaanaa en Avni Ögünç Zorginstelling Jejuo-land - Patricia Wittenberg Stichting Timon - Martien van Herk Stichting Unite Multizorg - Y. Aouariaghel en A.Saidi Prodeba - Krista Batenburg Stichting Levvel - Jelmer van Roij Stichting De Driestroom - Jeanette van Driel
Verslag	: Elly Tang– Allround Office Management BV

1. Opening, voorstelronde

Voorzitter Eric Leupe opent het overleg.

Hij licht toe dat dit een marktconsultatie voor verblijf in onze regio betreft. Binnenkort wordt een nieuw aanbestedingstraject gestart. Per 2027 moeten er nieuwe contracten gesloten worden voor verblijf voor Zaanstreek-Waterland. Afgelopen week is een nieuwe inkoopstrategie vastgesteld door de colleges en deze zomer worden de inkoopdocumenten opgesteld. Hiervoor is kennis nodig en daarom worden er marktconsultaties gehouden. Gestreefd wordt naar publicatie in november.

Dit betreft een formele marktconsultatie en daarom wordt er een verslag gemaakt welke bij de aanbesteding gepubliceerd wordt.

Procedure:

- Open dialoog
- Selectie nieuwe en bestaande aanbieders
- Verslaglegging
- Geen rechten of plichten aan deze marktconsultatie.

Er volgt een voorstelronde. Hierna worden er twee vragen gesteld aan de aanbieders met het verzoek hierop te reageren.

2. Dialoog vraag 1

'Beweging naar 0' > minimaliseren uithuisplaatsingen, jeugdigen groeien zo thuis mogelijk op.

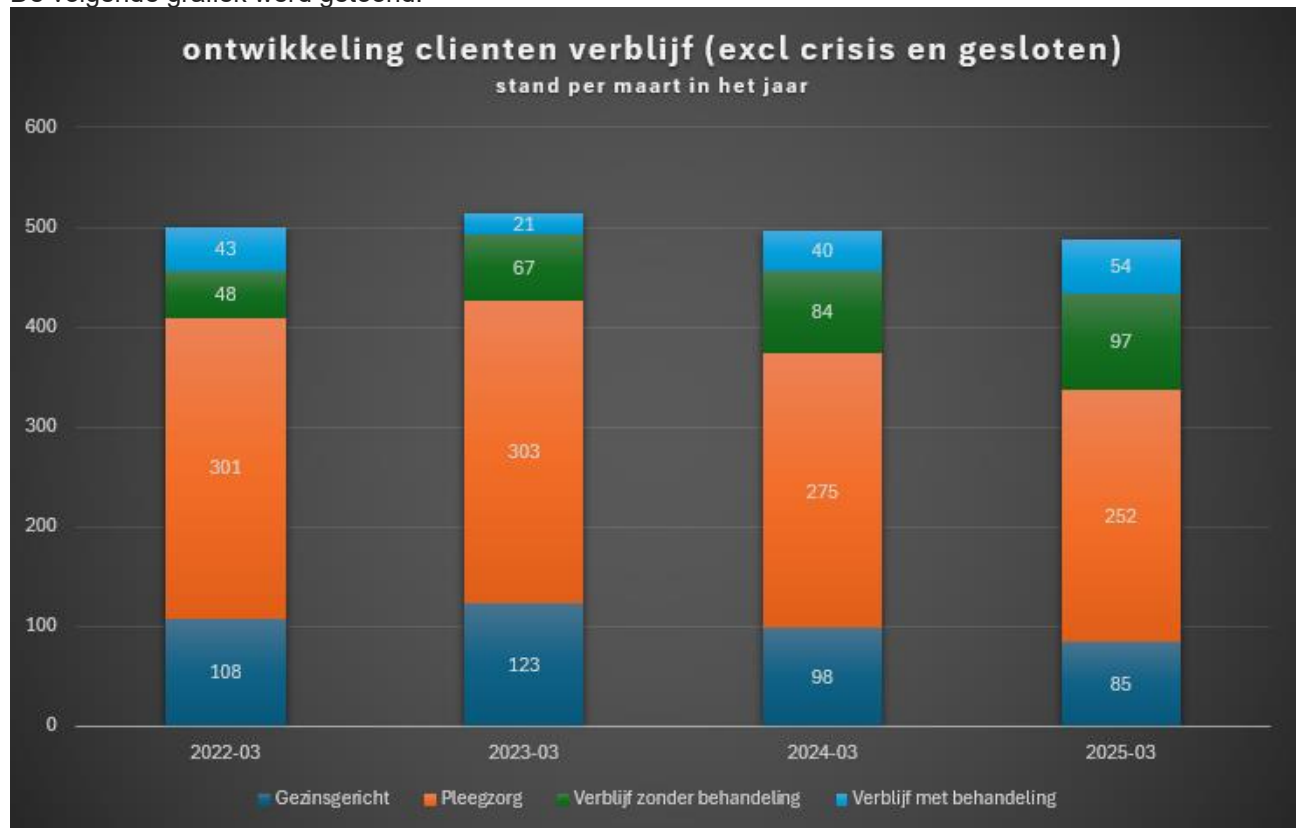
Maar:

- Enerzijds aanbieders met omvorming naar kleinschaligheid en afbouw capaciteit, welke eerst groepsgewijs wonen aanboden.
- Anderzijds aanbieders waar capaciteit voor groepsggericht wonen groeit.

Pleegzorg en gezinsgericht wonen neemt af en verblijf zonder behandeling groeit. Dit is een ontwikkeling die niet wenselijk is. Gemerkt wordt dat de capaciteit van aanbieders verschuift. Er is getracht veel meer in te willen richten vanuit gezamenlijk, maar het blijft de vraag hoe om te gaan met verblijfsvragen.

Vraag 1 – Hoe kun je gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor een verantwoorde vermindering van de verblijfs capaciteit in he kader van de 'beweging naar nul' terwijl je wel voldoende kwalitatief adequate capaciteit blijft houden voor de bestaande vraag naar verblijf.

De volgende grafiek werd getoond:

Reacties:

- Dit wordt herkend uit andere regio's, maar het preventief veld is belangrijk. Wanneer er een vraag komt, dan is te merken dat men vaak te laat aan de bel trekt. Segment B, ambulante hulp wordt te laat ingezet. Wil je de beweging op een verantwoorde manier maken, dan moeten GI's en lokale teams eerder ambulante interventies, behandeling en netwerk thuis inzetten. In de regio Flevoland is er 'Netwerk op maat' om instroom verblijf te voorkomen. Wanneer dit goed ingezet wordt dan is het mogelijk om uithuisplaatsingen te voorkomen. Verblijf zonder behandeling geeft aan dat er niet altijd behandeling nodig is, maar dat er een andere reden is voor verblijf, zoals de thuissituatie. Eric merkt op dat dit wel vaak jongeren betreft die al een geschiedenis hebben aan ambulante hulp. Zowel meer als andere inzet.
- Passende expertise tijdig erbij betrekken. Zowel voor kinderen als ouders.
- Verslaving en middelengebruik heeft veel invloed op de groep 15-20 jaar. Dit geeft veel schade aan het systeem en de thuissituatie. Niet alleen systemisch hulp, maar ook behandeling/begeleiding van deze jongeren is nodig.
- Streven is zo kort mogelijk verblijf en zo snel mogelijk naar behandeling.
- Is het aanbod van pleegzorg minder geworden of is de vraag minder? Zien wel dat de pleegzorgplekken minder worden, maar niet duidelijk is of deze jongeren ook daar zouden passen. Opgemerkt wordt dat dit wel het onderzoeken waard is.
- De gemeente merkt de druk op het systeem, zodra er een locatie sluit heb je niet zomaar iets nieuws. Door de druk worden er echter wel nieuwe locaties geopend. De vraag is of we dit in een verblijfslocatie op willen lossen of juist veel meer thuis en ambulant. Zien twee bewegingen, proberen locaties af te bouwen naar kleinschaligheid en vervolgens zien we het aantal locaties zonder behandeling behoorlijk toenemen. Dit is een tegengestelde beweging van wat we willen. Gaan we het aantal bedden wat we inkopen af laten nemen? Aanbod creëert namelijk ook vraag. Dit is wel het dilemma van de gemeente.
- Uithuisplaatsing lijkt in heel een enkel geval ook voor ouders de makkelijkste weg. Er moet goed gekeken worden waardoor problemen ontstaan, echter is er een groep waar verblijf voor

nodig is. Het is goed om te kijken naar projecten met corporaties om sneller te kunnen toe werken naar zelfstandigheid, echter is dit lastig.

- Er staat vaak veel druk op een plaatsing en dan moet er snel iets gebeuren. Het zou fijn zijn als er een ruimte zou zijn om te kunnen zoeken naar een oplossing, een observatieruimte o.i.d. Er is een crisisplek, echter kost het tijd om naar een oplossing te zoeken (crisisplek is max 6 weken).
- Zorginstellingen die zich richten op verblijf en ambulant zetten veelal de mensen met de minste ervaring en expertise op ambulant en de mensen met de meeste expertise op verblijf. Ambulant zou echter beter toegerust moeten zijn om het gehele systeem te kunnen beoordelen en problematiek te kunnen herkennen.
- Je moet zowel aan de bovenkant als aan de onderkant iets doen. GI en wijkteams, dan verandert het en droogt verblijf vanzelf op. Het is nodig om betere expertise in te zetten.
- Flevoland heeft hier een aantal producten voor ontwikkeld in 'Thuis op maat', onder een project om instroom te voorkomen en een door- en uitstroomproject. Hier zijn ook termijnen voor afgesproken. GI en RET beoordelen dit en zitten met meerdere partijen (vanuit specialistische jeugdhulp) aan tafel om te kijken of instroom verblijf voorkomen kan worden. Ook is er een product voor jongeren die al in verblijf zitten.
- Waarom doen we dit nu niet met elkaar? Is hier een product voor nodig of kunnen we dit zelf ook organiseren en samenwerken? Gemeente Flevoland plant themadagentafels waarin zij de GI en aanbieders met elkaar in contact brengen om te kijken wat men voor elkaar kan betekenen om de jeugdigen zo snel mogelijk weer terug naar huis te kunnen krijgen. In Flevoland is te merken dat dit werkt.
- Er wordt redelijk veel samengewerkt in de regio, maar er zullen altijd kinderen zijn die verblijf nodig hebben. Zien veelal dat de problematiek juist groot is geworden omdat kinderen te lang thuis zijn gebleven en we daardoor kinderen niet kunnen helpen en ze dan op een crisisplek belanden. Proberen altijd zo snel mogelijk kinderen weer naar huis te laten gaan, maar soms kan dit niet. Het is zorgelijk om te zien hoe lang dingen zijn ingezet en waarbij er niet doorgepakt is. Soms kan een uithuisplaatsing eerder ervoor zorgen dat een langdurige uithuisplaatsing voorkomen wordt. Tijdelijke uithuisplaatsing kan helpen. Het is van belang een onderscheid te maken tussen waar het wel kan en waar niet.
- Met elkaar wordt gekeken hoe we het makkelijk aan kunnen bieden en zo passend mogelijk, maar zijn als aanbieders altijd bezig met maatwerk. Ontschotting is hierbij nodig, omdat je soms niet in het belang van het kind kan handelen in verband met de regels. Standaardiseren en regels zullen hier niet bij gaan helpen. Van belang is om altijd voor ogen te houden in wiens belang we handelen.
- De gemeente licht toe dat er een kind gefinancierd stelsel is en de gemeente altijd de mogelijkheid heeft willen bieden om andere expertise in te schakelen. Deze expertise moet echter wel beschikbaar zijn. Willen in de aanbesteding ook een ontwikkelopdracht meegeven op dit gebied. Uithuisplaatsing is altijd schadelijk, zeker op het moment dat er sprake van doorplaatsing is. Vandaar dat we deze beweging willen maken en er meer ambulant opgelost zou moeten worden.
- Opgemerkt wordt dat ambulant vaak te laat ingeschakeld wordt. De gemeente licht toe dat uit onderzoek blijkt dat bij een uithuisplaatsing vaak ambulant wel al betrokken is geweest, maar dat het blijkaar toch niet lukt.
- Het is interessant om de andere domeinen erbij te betrekken, zoals schuldhulpverlening. Dit heeft namelijk ook invloed.
- Zien vaak dat bij kortdurende opnames en intensieve behandeling dat dan pas het systeem bekeken wordt en blijkt dat dit niet goed zit. 70/80% van de uithuisplaatsingen betreft gezinsproblematiek. Ga gezinshulp bieden i.p.v. jeugdhulp. Als er iets speelt moet er eerst gekeken worden naar het gehele gezin.
- Proberen veel interventies in te zetten om opnames te voorkomen, zouden echter beter kunnen schakelen over het doel van de opname en wat het plan hierop is.
- Er wordt systemisch gekeken, maar is nog wel een ontwikkeling die gemaakt kan worden. De vraag is of dit in de klinieken ook gebeurt?
- Niet alleen systemisch aanpak voor het kind, maar systemische behandeling voor het gehele gezin. Ambulant kan niet alleen gericht worden op het kind.

Geconcludeerd wordt dat de ambulante zorg stevig moet staan, daarnaast is de behoefte aan observatieplekken en een aantal verblijfplekken om kinderen tijdelijk uit huis te plaatsen. Tot slot is een systemische behandeling nodig om kinderen weer zo snel mogelijk naar huis terug te kunnen laten keren.

Is het een idee om alleen aanbieders te contracteren die dit allemaal kunnen bieden?

Er zijn gemeenten die dit 'verplichten'. Het is ook mogelijk om hierin samen te werken.

Differentiëren is nodig, er zijn kinderen waarvan je weet dat die niet meer naar huis kunnen, daar heeft het geen nut om ambulante hulp in te zetten.

3. Dialoog vraag 2

Hoe kunnen de bestaande afspraken over een gezamenlijk aannameplicht voor verblijfscliënten beter worden geborgd?

Dit blijkt moeilijk te lukken, het is lastig met elkaar een oplossing te bedenken. Ook de opkomst bij de RET -actietafel is heel wisselend. De bepaling in het huidige contract blijkt in de praktijk ingewikkeld. Hoe kunnen we de gezamenlijke aannameplicht in de nieuwe contracten beter borgen?

Reacties:

- Is helder op welke cliënten het vastloopt? Verwijzer moet eerst bij drie aanbieders informeren of ze geplaatst kunnen worden. Het loopt echter steeds vaker vast bij kinderen met complexere problematiek. De problematiek is erg wisselend.
- Begint het niet met zicht op welke ruimte er is voor welke doelgroep en hier meer maatwerktrajecten voor kunnen organiseren?
- Waarom is het RET nodig en moet de voorzitter zoveel moeite doen om de partijen aan tafel te krijgen?
- Opgemerkt wordt dat het goed is als de gemeente support geeft ten aanzien van de risico's om op deze manier de drempel te verlagen om kinderen op te nemen.
- Beschermd wonen, combinantenoverleg – verblijf en jeugdhulp samen inkopen.
- Partnerschap in de aanbesteding, als gecontracteerde partijen bij elkaar komen. Veel partijen hebben het lastig, teveel vraag en te weinig aanbod. Maar het is wel van belang om het gesprek met elkaar te voeren en elkaar aan te spreken op verantwoordelijkheden. Nu gaat dit op casusniveau.
- Landelijk gezien wordt er van alles georganiseerd, er zit echter veel angst voor risico's en het tegenover elkaar komen te staan.
- In de praktijk neem je beslissingen en probeer je, je zoveel mogelijk in te dekken, daarom is commitment en vertrouwen in elkaar van belang.
- In Haarlem zitten alle aanbieders aan tafel en is afgesproken dat ze niet eerder de deur uitgaan totdat er een oplossing is. Wanneer aanbieders niet aanwezig zijn worden zij hierop aangesproken.
- Het is van belang om te weten wat je kunt halen als aanbieder.
- Waarom werkt het in Haarlem wel en hier niet? Hebben we in ZaWa teveel aanbieders?
- In Haarlem is er een kern ontstaan van partijen die er altijd bij zijn.
- Verblijfslandschap in de regio ZaWa is erg versnipperd.
- Van belang is dat je elkaar kent en elkaar tegenkomt. Dan weet je wie te bellen voor hulp en wie met je mee kan denken. Dit wordt door veel gemeenten gefaciliteerd. Ervaring leert ook dat wanneer een gemeente dit niet faciliteert, dat het niet gebeurt.
- Gemeente merkt op dat tijdens de laatste evaluatie van het RET gemeld is dat de verwachting is dat er meer en zwaardere casussen op tafel komen en dat er meerdere partijen betrokken zullen moeten worden bij een casus. Moeten met elkaar creëren dat we het gevoel hebben dat de verschillende disciplines bij elkaar komen. Hoe dit op te nemen in de inkoop?
- Product consultatiefunctie (PxQ) zou een oplossing kunnen zijn – hiermee kan een aanbieder een andere aanbieder inzetten in een beschikking. Dit loopt dan via de gemeente.
- Nadeel van inzetten van andere aanbieders is dat er sprake is van wachttijden bij andere aanbieders, waardoor aanvullende zorg niet tijdig ingezet kan worden. Gezamenlijke commitment en verantwoordelijkheid nemen is hierbij van belang. Expertise gezamenlijk borgen.
- Samenstelling van de tafels, regiebehandelaarschap en aanbod expertise zijn van belang.
- Overgang vanuit de jeugdhulp naar de WLZ zou ook beter geborgd moeten zijn. Zodra het CIZ moet gaan beschikken wordt het spannend. Dit zou het makkelijker maken om 'ja' te zeggen op een casus.
- Regiebehandelaren dragen de verantwoordelijkheid, maar wie is dat op het moment dat je gezamenlijke verantwoordelijkheid hebt? Dit moet geborgd zijn.
- Moeten we gezamenlijke afspraken maken over aanbod expertise bij verblijf?
- Als de zwaarste casussen een regisseur (extern) hebben maakt het makkelijker om een kind in verblijf te nemen, aangezien de zorg nu over 'de schutting' gegooid wordt op het moment dat een kind naar verblijf gaat.
- In West-Friesland hebben ze een procesregisseur waar alle casussen langs gaan. In ZaWa is dit de GI of het lokale team, maar blijkbaar werkt dit niet.

Olga sluit de vergadering en bedankt een ieder voor zijn/haar inbreng.